

Hvordan stanser vi naturkrisen?

- Christian Steel, Sabima

Utarbeidet sammendrag av Anne Lise Mortensen.

World Economic Forum har i sin siste globale risikorapport for første gang satt klima og tap av naturmangfold som dominerende risikoer. Disse risikoene har størst sannsynlighet for å inntreffe, og videre har størst betydning om de inntreffer. Det begynner heldigvis å sige inn for våre politikere at vi også har en naturkrise, at vi må forhindre tap av naturmangfold og ikke minst at dette vil bli dyrt.

Undersøkelse fra Miljødirektoratet viser at engasjementet, kunnskapen, interessen og hvilken betydning naturen har for oss mennesker har økt kraftig de siste fem årene. Dette er løfterikt! En annen undersøkelse som spurte Hva er det beste med å bo i Norge viste at naturen var viktigst.

Naturen er fantastisk på mange måter og tilbyr oss mange goder, bl.a. medisiner som antibiotika. Mange arter kan bli borte før vi oppdager hemmelighetene deres og dermed mister vi muligheten for løsninger på mange av helseproblemene vi sliter med. Under pandemien har vi fått erfare hvor viktig og verdifull nærnaturen er for samfunnet.

Skal vi løse naturkrisen må vi arbeide med de konkrete problemene innen politikk og forvaltning. Tap av natur er ikke noe som kun har skjedd eller at vi har hatt uflaks. Tap av natur har skjedd fordi vi har valgt å gjøre en rekke ting som ødelegger natur og som fortsetter å ødelegge natur.

Hovedproblemet er arealforvaltningen vår, denne forvaltningen truer 90% av artene i Norge og det er lignende i resten av verden. Andre problemer er forurensning, klimaendringer, høsting og fremmede arter.

Naturpanelet sier vi må ha gjennomgripende samfunnsendringer. Vi må verne mer natur og se på regelverket innen vernede områder slik at vi er sikker på at naturen for være under fri utvikling.

Et viktig tiltak er skogvern, og selv om vi har vernet noe er dette på langt nær nok. Norge har bestemt at vi skal verne 10% men kun ca. 4% er vernet av den produktive skogen hvor der er mest arter. Et vern må være representativt, dette har vi forpliktet oss til. Vi er flinke til å verne høyfjellene og den mer «skrantne» skogen i de høyereliggende strøk, men vi trenger mer vern i lavlandet og områder som kyst og hav.

Selv om vern er viktig vil det meste av våre arealer være hverdagslandskap, derfor er det viktig at vi fokuserer på hvordan vi forvalter disse arealene. Omlegging av skogdrift er viktig, her trengs det at vi legger om fra flathogst til lukka hogst, et fleralder skogbruk, kanskje det viktigste enkelt grepet. Vi får da en strukturell variasjon. Heldigvis er det økende forståelse innen skogbruksnæringen, men vi har ennå en lang vei å gå. Anbefaler boka Nytt skogbruk! av Gjermund Andersen, en av de fremste ekspertene på dette området.

Sabima`s drømmekommune er en kommune som tar biologisk mangfold på alvor, basert på kunnskap. Ønsker man å se hvordan kommunene forvalter naturen finner man data i Sabima`s guide Naturkampen 2021.

(Data hentet fra Miljødirektoratet og Statistisk sentralbyrå). Sabima ønsker debatt og har i denne guiden tatt for oss de parametrene som er mulig å måle og som er noenlunde objektive.

Et av problemene er at vi mangler måleverktøyer og mekanismer som sier stopp om det går galt, dette selv om vi har bærekraftsmålene. Den miljømessige bærekraften er et grunnleggende fundament for de andre bærekraftene. Ikke fordi sosial og økonomisk bærekraft er mindre viktig, men fordi det er ikke mulig å få til sosial og økonomisk bærekraft uten den miljømessige bærekraften.

Sabima mener at skal vi stanse tapet av naturmangfold må Norge bli arealnøytralt, vi må ha balanse i naturregnskapet. Det betyr at vi må gjenbruke og fortsette allerede utbygde arealer, framfor å bygge ut mer natur. Det er viktig at det bør være kostbart når man kompenserer for et ødelagt område med flere vernede områder andre steder enn hvor utbyggingen skjer, slik tvinger man frem andre mer miljøvennlige planer.

Ved restaurering av natur er det bestemt at vi skal restaurere 15% av ødelagt natur. Sabima har beregnet at restaureringen vil koste ca. 50 mrd. Restaurering på land har vi satt til 17 mrd. i havet 27 mrd. og fremmede arter vil koste 7,5 mrd. Å restaurere natur er det billigste klimatiltaket, og i fremtiden må det bevilges mer enn de 100 mill. det bevilges nå pr. år. Avslutter med å si at alle kan gjøre noe og at alle bør bidra.

Norsk Biologforening deler ut Bonnevieprisen som er oppkalt etter Norges første kvinnelige professor, og utdeles årlig dersom det finnes verdige kandidater.

Prisen deles ut til «en person, en informasjonskanal eller et spesielt initiativ, som på en særdeles fordelaktig måte har fremhevet biologifaget i norsk offentlighet eller i norsk skole».

Prisen består av et kunstverk, og et æresmedlemskap i Norsk Biologforening, og i år fikk MINAs professor emeritus Sigmund Hågvær tildelt Bonnevieprisen. Han fikk prisen for sitt mangefasetterte virke innen naturvern og friluftsliv.